

Ansigtstrødme associeret med rosacea

Faktamateriale til medier

Updateret februar 2014. Act on Red er en oplysningskampagne udviklet og støttet af Galderma S.A.
Global template for local adaptation: Please ensure local review and approval prior to use.

Overblik

Rødme i ansigtet, eller ansigtsrødmen, er en almindelig tilstand, som normalt kun varer et kort øjeblik, især når rødmen opstår pga. følelsesmæssige reaktioner såsom flovhed, stress eller vrede.

Følelsesmæssige reaktioner er imidlertid ikke de eneste årsager til rødme i ansigtet. Ansigtsrødme kan også opstå som følge af visse medicinske tilstande. Rosacea, der er en hudlidelse, der kan behandles, er et eksempel på dette.

Hvad er rosacea?

Rosacea er en kronisk, inflammatorisk hudlidelse, som er kendt for at påvirke ca. 40 millioner mennesker verden over¹. Lidelsen omfatter forskellige tegn og symptomer, som typisk veksler mellem perioder med bedring og perioder med forværring².

Primære symptomer inkluderer:²

- Forbigående rødme i ansigtshuden
- Kontinuerlig rødme i ansigtshuden
- Papler og pustler ("bumser") i ansigtet
- Små tydelige blodkar i ansigtet

Sekundære symptomer inkluderer:²

- En brændende og stikkende fornemmelse i ansigtet
- En ansigtshud, der ser meget tør ud
- Fortykkelse af huden på kinder, næse, hage eller pande
- Øjenirritation og følsomhed overfor lys. Øjne, der løber i vand eller er blodsprængte
- Hævelse i ansigtet (forårsaget af stor væskeophobning)

Mange, der lider af rosacea, kan tro, at de har en let tendens til at rødme, eller at de er overfølsomme overfor solen. Lidelsen forårsager imidlertid et karakteristisk mønster af rødme, som især påvirker midten af ansigtet, kinder, næse, hage og pande.

Behandlingen af rosacea bliver typisk anbefalet på baggrund af de symptomer, den enkelte oplever. Hvis rosacea ikke behandles, kan patienterne opleve store følelsesmæssige og sociale handikap. Patienterne kan blive vurderet som mindre sunde, troværdige og succesfulde sammenlignet med dem, der ikke har lidelsen.^{3,4}

Visse udløsende faktorer kan forårsage en pludselig opblusen i ansigtet og forværre tilstanden. En forståelse af disse faktorer er det første skridt mod at afhjælpe problemet (se afsnittet omkring "normale årsager/udlødere").

Hvad er ansigtsrødme associeret med rosacea?

Ansigtsrødme, som bliver ved med at vende tilbage, er det første tegn på rosacea, mens konstant ansigtsrødme er det mest normale tegn på rosacea. Tilstanden opstår, når små blodkar i ansigtet udvider sig og bliver mere synlige i huden. Det betyder, at ansigtet får et mere rødt udseende.^{5,6} Ansigtsrødme associeret med rosacea bliver ofte mistolket som akne, eksem, overeksponering af UV-stråling eller hudallergi.

Hvis tilstanden forbliver ubehandlet, kan rødmen med tiden blive til en rødmossen og mere vedvarende tilstand. Ujævnheder i huden og bumser kan forekomme.⁶

Hvad er de mest almindelige udløsende faktorer til ansigtsrødme associeret med rosacea?

Der er identificeret en række udløsende faktorer, der medvirker til udvidelse af blodkarrene i ansigtet med ansigtsrødme associeret med rosacea som konsekvens:^{7,8,9,10}

- **Mad:** Visse kostformer, fx krydret mad og store varme måltider, kan udløse opblussende rødme i ansigtet
- **Drikkevarer:** Mange mennesker tror, at ansigtsrødme skyldes alkoholmisbrug. Dette er ikke korrekt. Alkohol og varme drikke kan dog udløse eller forværre rødmen
- **Soleksponering:** En amerikansk undersøgelse viser, at omkring 81 % af 1,066 rosacea patienter, mener, at soleksponeering er den værste faktor til at udløse symptomer på rosacea.¹¹
- **Temperatur & vejr:** Ekstremt vejr, akutte temperaturforandringer og varme bade / brusebade kan medføre øget blodstrømning til ansigtet og resultere i ansigtsrødme
- **Hudprodukter:** Visse produkter som indeholder alkohol og parfume, kan give hudirritation og ansigtsrødme. Ingredienser som alkohol, hasselnød, parfume, mentol, pebermynte og eukalyptusolie kan udløse symptomer på rosacea, inklusiv ansigtsrødme
- **Motion:** Ekstrem motionering kan medvirke overophedning af ansigtet, hvilket udløser og får rødmen til at blusse op
- **Følelsesmæssig påvirkning:** Følelser såsom flovhed, stress eller vrede kan lede til opblussende ansigtsrødme
- **Medicinske sygdomme:** Overgangsalder, kronisk hoste, højt blodtryk og nogle medicinformer, kan udløse opblussende ansigtsrødme

Hvem lider typisk af ansigtsrødme associeret med rosacea?

Ansigtsrødme associeret med rosacea påvirker to til tre gange flere kvinder end mænd. De mere alvorlige symptomer er dog set hos mænd.¹² Det skyldes hovedsageligt, at mænd udskyder lægehjælp indtil tilstanden har nået et mere fremskredent stadie.⁶

Begyndende ansigtsrødme associeret med rosacea opstår normalt i 30-50 års alderen. Personer med lysere hud har størst risiko for at blive påvirket af lidelsen.^{13,14}

Nogle kan være genetisk disponeret for at udvikle ansigtsrødme associeret med rosacea. En undersøgelse udført blandt 2,052 patienter viste, at 33 % af respondenterne havde mindst en forælder med irsk oprindelse. 27 % havde en forælder med engelsk oprindelse. Andre etniske grupper, der havde en højere forekomst af rosacea, inkluderede mennesker fra Skandinavien, Skotland, Wales eller østeuropa.¹⁵

Hvordan diagnosticeres ansigtsrødme associeret med rosacea?

Ansigtsrødme associeret med rosacea får ofte manglende anerkendelse og er typisk underbehandlet. Mange med lidelsen ved ikke at deres ansigtsrødme er forårsaget af en underliggende medicinsk tilstand.^{3,5}

På nuværende tidspunkt findes der ingen diagnostiske laboratorieprøver til at diagnosticere ansigtsrødme associeret med rosacea. Lægen vil dog kunne diagnosticere lidelsen ved at udføre en grundig undersøgelse af patienten og gennemgå patientens medicinske historie. På den baggrund vil lægen kunne rådgive patienten om det bedste behandlingsforløb.^{16,17}

Tidlig diagnose og behandling af ansigtsrødme associeret med rosacea er vigtig. Dels for at kontrollere symptomerne og dels for potentielt at forhindre lidelsen i at udvikle sig og på den måde lindre den følelsesmæssige belastning, der er forbundet med lidelsen.

Hvilke konsekvenser har ansigtsrødme associeret med rosacea?

Følelsesmæssig belastning:

Ansigtsrødme associeret med rosacea er først og fremmest i ansigtsregionen og påvirker derfor det fysiske udseende – lidelsen kan af den grund være både bekymrende og stressende for den enkelte. Personer med diagnosen er ofte påvirket følelsesmæssigt og af social stigma. Der er meldt oplevelser med både depression, angst og lav selvtillid pga. lidelsen.^{18,19}

Ansigtets værdier: Global undersøgelse af hvordan andre opfattes

Nyere undersøgelse blandt 6,831 voksne mellem 25 og 64 år i otte lande viser, at mennesker med ansigtsrødme associeret med rosacea kan være ringere stillet, når det kommer til førstehåndsindtryk.

I undersøgelsen blev billeder af personer med ansigtsrødme vurderet ift. en række personlighedstræk, og de fik mindre positive bedømmelser. De blev fx vurderet mindre intelligente, pålidelige, succesfulde og selvsikre sammenlignet med personer uden ansigtsrødme.

I afrapporteringer fra personer med ansigtsrødme fremhæves også bekymringer om lidelsen og den negative påvirkning på hverdagen.⁴

Findes der tilgængelige behandlinger til ansigtsrødme associeret med rosacea?

Selvom hovedparten af hudprodukter kan skjule symptomer på ansigtsrødme, er de ikke effektive længerevarende behandlinger, og de rammer ikke den underliggende årsag til sygdommen.

Personer med ansigtsrødme kan håndtere deres symptomer ved at identificere og undgå de livsstils- og miljømæssige faktorer, som udløser og forværrer opblussen (Se afsnittet "normale årsager/udlødere").²⁰

Personer med ansigtsrødme associeret med rosacea bør tjekke deres hudplejevaner med deres hud- og/eller praktiserende læge for at sikre, at disse er i overensstemmelse med deres hudtype. Personer med ansigtsrødme bliver ofte rådet til at rense deres ansigt med en mild og ikke slibende resemælk efterfulgt af afvaskning med lunkent vand og tørring af ansigtet med et tykt bomuldshåndklæde. Herudover anbefales, at ansigtet beskyttes mod solesponering ved brug af solcreme med en SPF på 15 eller højere.⁶

Kontrol af de udløsende årsager er ikke den eneste måde ansigtsrødme associeret med rosacea kan håndteres på. Nylige forskningsfremskridt betyder, at der nu er nye og effektive behandlinger tilgængelige hos en hudlæge eller praktiserende læge. Ifølge den globale undersøgelse af, hvordan andre opfattes: "Ansigtets værdier", er personer, hvis rosacea er blevet diagnosticeret, mere sandsynlige til at have det under kontrol sammenlignet med dem, som ikke har modtaget en formel diagnose.⁴

Den indledende behandling involverer ofte topisk behandling (creme/gel). Herudover handler det om at undgå de udløsende faktorer og få tilegnet sig en passende hudplejerutine for at bringe sygdommen under øjeblikkelig kontrol. Dette følges op af langvarig brug af topisk behandling alene for at bibeholde bedring. Når det er hensigtsmæssigt, kan behandling med lasere,

intense lyskilder eller andre medicinske og kirurgiske midler bruges til at fjerne synlige blodkar og reducere omfattende rødme.⁶

Referencer:

- ¹ Shanler S, *et al.* Successful treatment of the erythema and flushing of rosacea using a topically applied selective α_1 adrenergic receptor agonist, oxymetazolin. *J Am Acad Dermatol.* 2008;**58**(6):907-1126
- ² Wilkin J, Dahl M, Detmar M, *et al.* Standard grading system for rosacea: report of the National Rosacea Society Expert Committee on the Classification and Staging of Rosacea. *J Am Acad Dermatol.* 2004;**50**(6):907-912
- ³ Baldwin HE. Diagnosis and Treatment of Rosacea: State of the Art. *J Drugs Dermatol.* 2012;**11**(6): 725-730
- ⁴ Data on file. Galderma. Face Values: Global Perceptions Survey 2013
- ⁵ American Acne Foundation: Rosacea. Available at: <http://acnefoundation.org/rosacea/rosacea-faq/> [Last accessed December 2013]
- ⁶ National Rosacea Society: All About Rosacea. Available at: <http://www.rosacea.org/patients/allaboutrosacea.php> [Last accessed December 2013]
- ⁷ Rosacea Facts: Triggers. Available at: <http://www.rosaceafacts.com/rosacea-triggers.aspx> [Last accessed December 2013]
- ⁸ International Rosacea Foundation: Rosacea. Available at: <http://www.internationalrosaceafoundation.org/symptoms.php> [Last accessed December 2013]
- ⁹ Powell FC. Rosacea. *N Engl J Med.* 2005;**352**:793-80
- ¹⁰ National Rosacea Society: Ingredients May Aggravate Rosacea. Available at: http://rosacea.org/rr/2005/spring/article_5.php [Last accessed December 2013]
- ¹¹ National Rosacea Society: Rosacea Triggers Survey. Available at: <http://www.rosacea.org/patients/materials/triggersgraph.php> [Last accessed December 2013]
- ¹² Berg M, Liden S. An epidemiological study of rosacea. *Acta Derm Venereol.* 1989;**69**:419–23
- ¹³ Deutsche Rosazea Hilfe e.V: What is Rosacea. Available at: <http://www.rosazeahilfe.de/index.php/was-ist-das.html> [Last accessed December 2013]
- ¹⁴ National Rosacea Society: Widespread Facial Disorder May Be Linked to Genetics. Available at: <http://www.rosacea.org/press/archive/20080602.php> [Last accessed December 2013]
- ¹⁵ National Rosacea Society: New Evidence Shows Rosacea May Be Linked to Heredity. Available at: http://rosacea.org/rr/1996/fall/article_3.php [Last accessed December 2013]
- ¹⁶ National Rosacea Society: Frequently Asked Questions. Available at: <http://www.rosacea.org/patients/faq.php#diagnosedbefore> [Last accessed December 2013]
- ¹⁷ British Skin Foundation: Rosacea. Available at: <http://www.britishskinfoundation.org.uk/SkinInformation/AtoZofSkindisease/Rosacea.aspx> [Last accessed December 2013]
- ¹⁸ Su D, Drummond PD. Blushing propensity and psychological distress in people with rosacea. *Clin Psychol Psychother.* 2012;**19**:488-495
- ¹⁹ Blount BW, Pelletier AL. Rosacea: a common, yet commonly overlooked, condition. *Am Fam Physician.* 2002;**66**:435-440
- ²⁰ American Academy of Dermatology: Rosacea: Tips for managing. Available at: <http://www.aad.org/dermatology-a-to-z/diseases-and-treatments/q---t/rosacea/tips> [Last accessed December 2013]